

GRENSEKOMITEMØTE «KØBENHAVN 2021»

29-01-2021

Deltakere

Gitte Mondrup, Karen Refsgaard, Claes Håkansson, Sandra Forsén, Hans-Peter Carlsson, Elsie Hellström, Mathias Lindström, Annastina Sarlin, David Tue Bak, Arne Langset, Cecilie Agnalt, Per Jonsson, Denise Nilsson, Erik Hagen, Hans Backlund, Jakob Ebner, Kristian Frodahl, Mattias Larsson, Paula Mikkola, Niklas Andersson, Alf S. Johansen, Pia Rantala-Korhonen, Anne Remeli-Koontoli, Tom Granquist, Tuula Ajanki

Elsie Hellström innledet med at det er viktig å beholde det årlige Københavnmøtet selv om det må tas digitalt denne gangen. Det er 4. gang dette årlige møtet i København finner sted i samarbeid med NMR sekretariatet og representanter fra Nordisk Råd og andre nordiske aktører.

Nordisk Råd, visjoner og grensehinder

Claes Håkansson fra Nordisk Råds sekretariat har overtatt Johan Lindblads rolle og presenterte seg selv og tanker om videre samarbeid med blant andre grensekomiteene. Nordisk Råd har for tiden dansk formannskap og det er 10 saker som man driver. Han gikk inn på noen av disse som blant annet var relatert til COVID-19, transport, statistikk, skatt yrkeskvalifisering, digitalisering med videre.

H-P Carlsson spurte om vanlige samarbeidssaker nå havner i skyggen av COVID-19? Tuula Ajanki tok opp forsvaret av medborgernes rett til å krysse en nordisk grense også i en ekstraordinær situasjon. Flere var opptatt av å se framover til etter COVID-19, blant annet med nye muligheter i neste Interreg periode. Mattias Larsson mente at man bør forberede seg på at dette kan bli langvarig og ta flere år å normalisere forbindelsene over grensen.

Sandra Forsén nevnte at Grensehinderrådet skal avklare er antall grensehinder per år og Claes løftet tanken om å få til et møte/dialog mellom Grensehinderrådet og grensekomiteene. Kanskje kan man inkludere dette på kommende Grenseregionalt Forum 2021?

Temagrupper og implementeringen av det nordiske samarbeidsprogrammet

Hans-Petter Carlsson er grensekomiteenes representant i koordineringsgruppen og ønsker innspill fra grensekomiteene på forventninger til temagruppene.

Karen Refsgaard presenterte en oversikt over samarbeidsstruktur og temagrupper. Nordregio er sekretariat og totalt er det avsatt 6,8 DKK til hver temagruppe. Grensekomiteene deltar i gruppene sammen med nasjonale, regionale representanter. Det

forutsettes at Grensekomiteenes engasjement i temagruppene, reiser etc. dekkes av komiteenes ordinære budsjett.

I tillegg til komiteearbeidet så kommer de aktiviteter som ligger i den plan for implementering som er utarbeidet av Nordregio ut fra Grensekomiteenes og NORAs prioriteringer.

Det ble litt diskusjon rundt hvordan man skal organisere ekstern kommunikasjonsarbeid i forbindelse med temagruppene, og Mathias Lindström og flere påpekte at grensekomiteenes budsjetter ble redusert for å øke budsjettet til temagruppene/Nordregio. At komiteene nå ikke får noen kompensasjon for å reise/delta på møter er ikke OK.

Temagruppene skal definere prosjekter som er mer eller mindre relevante for grensekomiteene. Her kan man spille inn sine forslag. Karen Refsgaard påpekte at prosjekter skal være større enn tidligere, med arbeidspakker.

Gitte Mondrup påpekte at alle skal bidra til å oppfylle det nordiske samarbeidsprogrammet og handlingsplanen. Nordregio er en forlenget arm av NMR i dette arbeidet. Det kommer en ny periode fra 2025-2029, så man har altså 2 perioder til å nå visjon og mål for 2030.

Grensekomiteenes budsjett består av 2 deler. Den første er et basisbevilgning på 400.000 DKK og den andre er en tilleggsbevilgning som varierer litt mellom komiteene. 75% av denne tilleggsbevilgningen skal benyttes til å gjennomføre aktiviteter i henhold til handlingsplanen. NMR ønsker å forandre rutinen slik at nye kontrakter inngås ved slutten av hvert år.

Elsie Hellström ønsket at EK-R's møteprotokoller blir lagt ut på nettet på NMRs hemsida. Gitte Mondrup nevnte at Kvarkenrådets EGTS modell er interessant å studere og evaluere. Arne Langset repliserte at også norske partnere tenker å tilslutte seg EGTS om EUs regelverk gir mulighet for dette.

Paula Mikkola spurte om hvor detaljert man vil ha rapporter fra temagruppene, og hvor detaljert kontraktene skal være tilknyttet aktiviteter relatert til samarbeidsprogrammet. Gitte Mondrup sa at NMR ikke har behov for detaljert rapport om grensekomiteenes jobb i temagruppene.

Grensekomiteenes refleksjoner

Det ble åpnet for innspill og refleksjoner mot slutten av møtet.

Flere var opptatt av budsjettet, og at det tydeligvis ikke går å høyne budsjettet for grensekomiteenes del, kun å redusere det til fordel for andre aktører i det nordiske samarbeidet. Spesielt det at man nå heller ikke får dekket reiseutgifter til møter i temagrupper mente flere var utilfredsstillende. Flere var opptatt av at det er et misforhold mellom de mange honnørord om grensekomiteenes viktige innsats og budsjettene. Paula Mikkola påpekte at grensekomiteene synes heller ikke på hjemmesidene til de nordiske samarbeidsorganer.

Flere påpekte at det er viktig at det hender noe konkret i det nordiske samarbeidet. Det er ikke nok med forskning, administrasjon og taler om man skal nå visjoner og mål. Det er store forventninger til grensekomiteenes innsats, men med liten stab og små ressurser så er det utfordrende å delta på nordiske arenaer om man ikke får dekket faktiske utgifter. Grensekomiteene er praktiske pådrivere for utvikling og resultater lokalt/regionalt og bør derfor ikke behandles stemoderlig når det gjelder ressurser om man ønsker at komiteene i økende grad skal delta på arenaer utenfor egne regioner.

Etter en del diskusjon så ble det enighet om å lage en ad hoc gruppe som forbereder et skriv til NMR/EK-R og Nordisk Råd om behovet for å styrke grensekomiteenes ressurser og synlighet. (HP, Niklas, Alf, Tuula og Annastina).

Erik Hagen fra Hedmark/Dalarna ble valgt til kontaktperson mot Nordisk Råd, med Jakob Ebner som vara(ersättare) Og Annastina Sarlin fra Nordiska skärgårdssamarbetet er back-up på dette.

Neste møte

9. april klokken 10.00.-12.00. Elsie Hellström sender Teams invitasjonen.

08-02-2021

Alf S. Johansen

Møtesekretær